

VI. Usługi

3. Łączność

Łączność

- **Łączność** (czyli przesyłanie informacji) umożliwia **procesy globalizacji**, a jednocześnie wpływa na **zmniejszenie transportu osobowego**.
- Nowe rodzaje i formy technicznych środków łączności charakteryzują się dużą szybkością przekazu, coraz większym zasięgiem i wzrastającą dostępnością.
- **Szybka wymiana informacji** potrzebnych do analiz i porównań jest w dzisiejszych czasach podstawą działania i sukcesu nie tylko każdej firmy, lecz także całej gospodarki.
- Wydatki na tę dziedzinę mają coraz większy udział w gospodarce światowej i przyczyniają się do przyspieszenia dynamiki wzrostu gospodarczego.
- **Łączność:**
 - odgrywa poważną rolę w walce z analfabetyzmem,
 - pomaga w krzewieniu oświaty (lekcje online),
 - rozwijaniu kultury materialnej i duchowej.

1. Telekomunikacija

Telekomunikacja komputerowa

- **Telekomunikacja komputerowa** – ogólnosiwiatowa sieć komputerowa, Internet, umożliwia m.in.:
 - przesyłanie danych, dźwięku, obrazu,
 - prowadzenie rozmów (np. komunikatory Skype, Facebook, Messenger, MS Teams, WhatsApp).
- Dynamiczny rozwój Internetu prowadzi do ciągłego rozszerzania jego możliwości, na przykład w gospodarce (handel, bankowość, telepraca).
 - Ten rodzaj łączności jest szczególnie silnie rozwinięty w krajach wysoko rozwiniętych gospodarczo, zaś najslabiej w krajach afrykańskich, choć i tu widoczne są znaczne postępy.

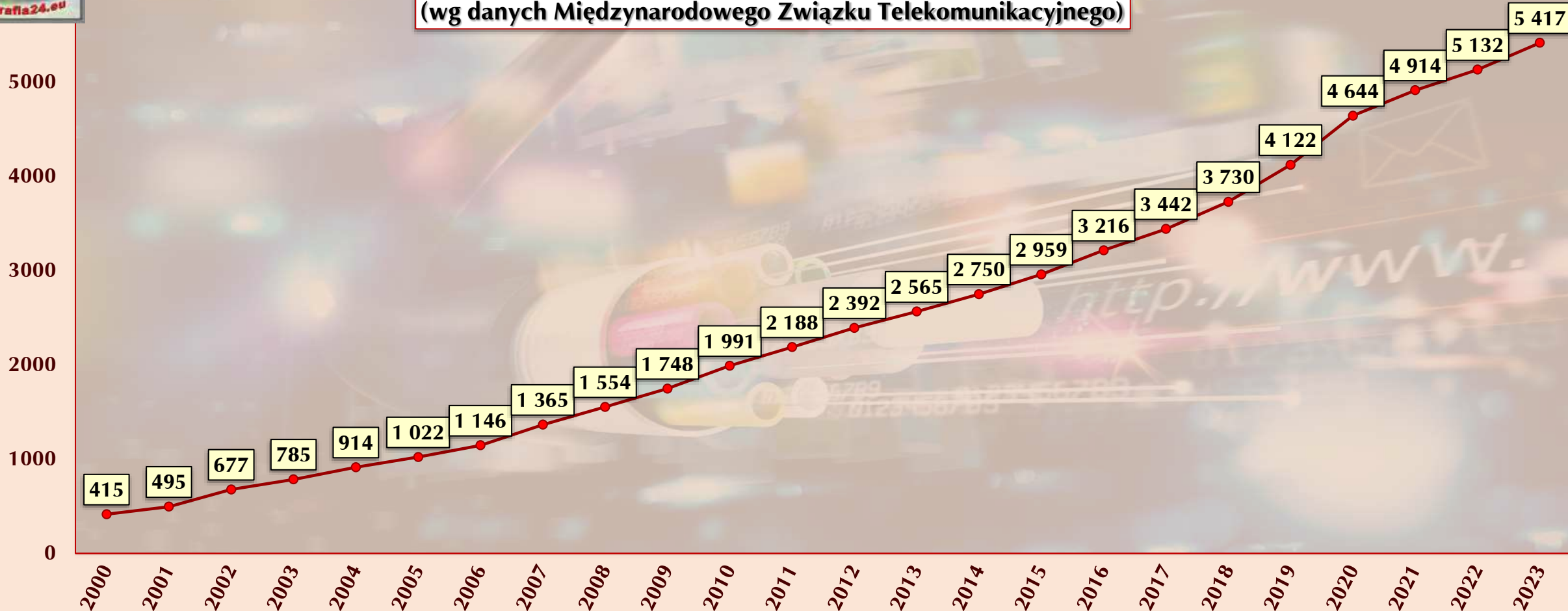
Internet na świecie

- W 2023 roku na świecie było około **5,4 mld użytkowników Internetu**.
- Dla porównania w 2005 roku było ich tylko nieco ponad 400 mln.
- Tym samym liczba użytkowników w ciągu ostatnich 23 lat wzrosła ponad 13-krotnie.
- Obecnie najwięcej użytkowników Internetu występuje w krajach Azji.

Liczba użytkowników Internetu na świecie w mln osób
(wg danych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego)

Liczba użytkowników w mln osób

Internet na świecie

- W 2023 roku na świecie około **67,4% osób korzystało z Internetu**.
- Dla porównania w 2000 roku z Internetu korzystało jedynie około 6,5% mieszkańców Ziemi.
- Tym samym odsetek użytkowników w ciągu ostatnich 23 lat wzrósł ponad 10-krotnie.
- Mimo wszystko wielu mieszkańców przede wszystkim Afryki (szczególnie środkowej) dalej nie ma dostępu do Internetu.

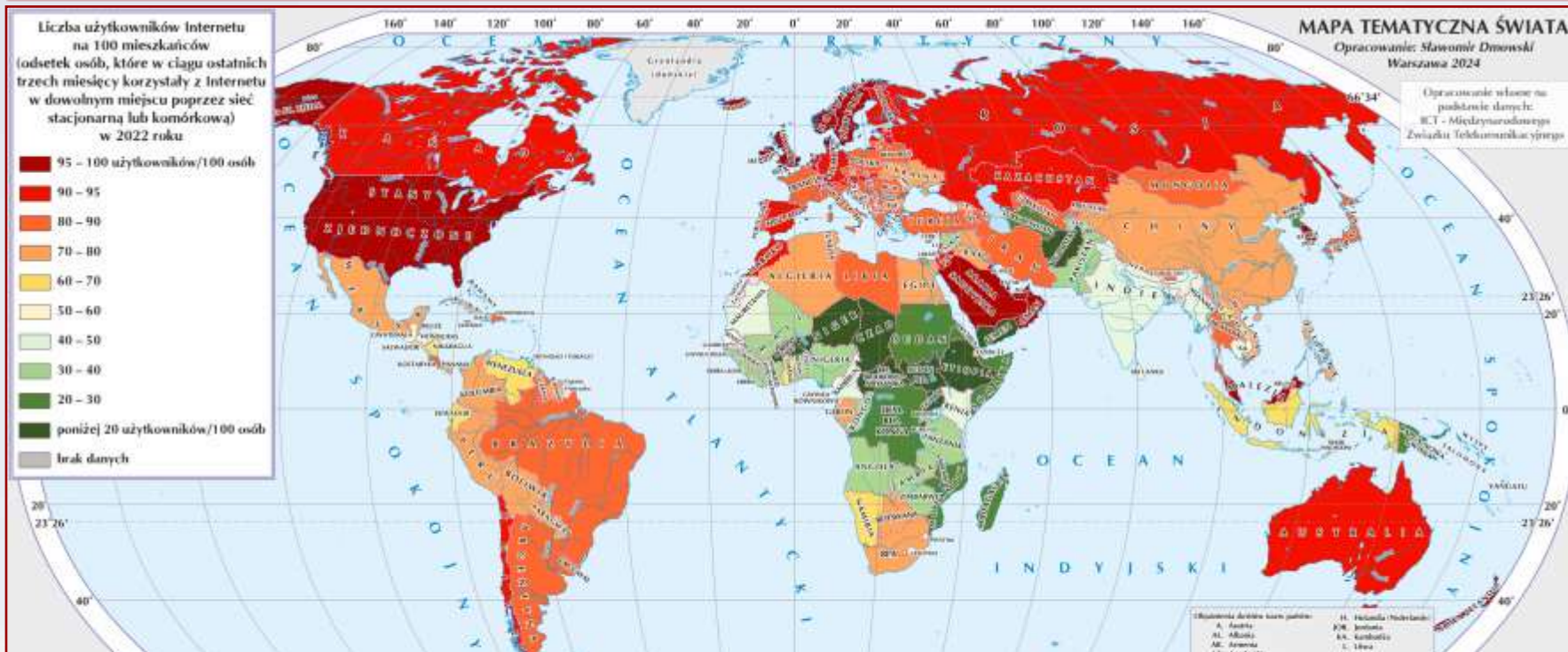
Użytkownicy Internetu

- Ilościowo najwięcej użytkowników Internetu zamieszkuje najludniejsze kraje świata: Chiny (lider na świecie), Indie, USA, Indonezję, Brazylię, Nigerię, Rosję i Japonię.
- Większość z tych krajów może liczyć w bliskiej przyszłości na dalszy wzrost (odsetek użytkowników nie jest tam jeszcze wysoki – są to w większości bardzo liczne pod względem mieszkańców kraje rozwijające się).

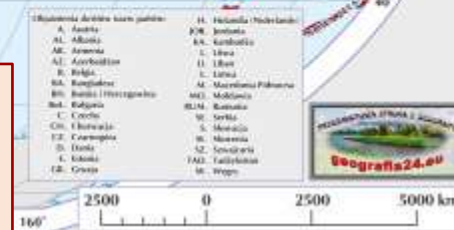
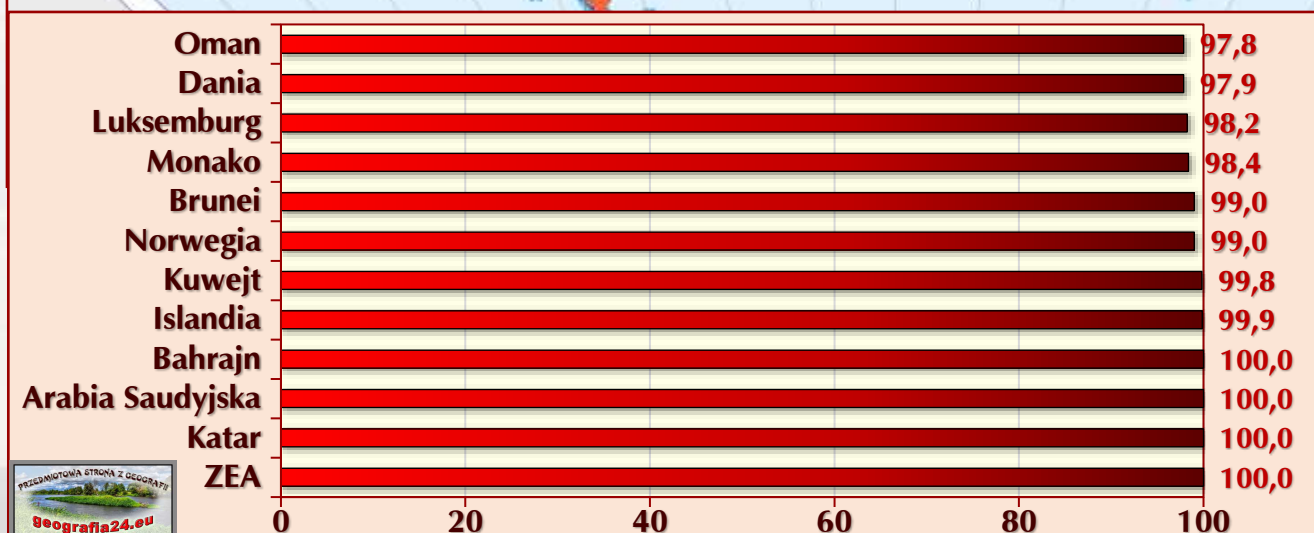

Pojęcie użytkownika Internetu ma różne znaczenie w zależności od kraju. Może ono oznaczać korzystanie z Internetu co najmniej kilka razy w tygodniu, ale też jednokrotne wejście do sieci w ciągu kilku miesięcy.

Użytkownicy Internetu na świecie

- ➔ **Największy odsetek użytkowników Internetu** występuje w krajach skandynawskich, Beneluksu, Korei Południowej, Japonii, Nowej Zelandii, Islandii, Wielkiej Brytanii i krajach naftowych Zatoki Perskiej (Arabia Saudyjska, Kuwejt, Katar, ZEA i Bahrajn) oraz małych bogatych państwach – miastach (Luksemburg, Monako).

- ➔ **Najniższe wartości** występują w większości państw Afryki (szczególnie w Rep. Środkowoafrykańskiej, Uganda, Burundi, Sudanie Południowym, Czadzie i Nigrze), oraz wielu Azji Południowej (Afganistan, Pakistan, Turkmenistan, Jemen, Syria i Korea Północna).

Zalety i wady korzystania z Internetu

ZALETY

- ✓ szybki dostęp do nieograniczonej ilości informacji
- ✓ sprawność w wyszukiwaniu informacji
- ✓ łatwe przetwarzanie informacji
- ✓ ogromnie zwiększony zasięg działania
- ✓ aktualne informacje z całego świata - świat stał się globalną wioską
- ✓ prowadzenie działalności gospodarczej - telepraca, telenauczanie, telesprzedaż
- ✓ urządzenia sterowane za pomocą komputerów i sieci informacji, np. sprzęt AGD
- ✓ większa świadomość świata, w którym żyjemy

WADY

- ✓ zaburzenia relacji interpersonalnych (np. rezygnacja z bezpośredniego kontaktu)
- ✓ pogłębianie samotności - istnienie "elektronicznych odludków"
- ✓ utrata zainteresowania wszelkimi formami aktywności społecznej
- ✓ zaniedbywanie życia rodzinnego
- ✓ zaniedbywanie nauki i pracy
- ✓ zaburzenia w sferze uczuć i emocji
- ✓ uzależnienie psychiczne od nadmiernego przebywania w sieci (od kilku lat znajduje się na oficjalnej liście chorób)

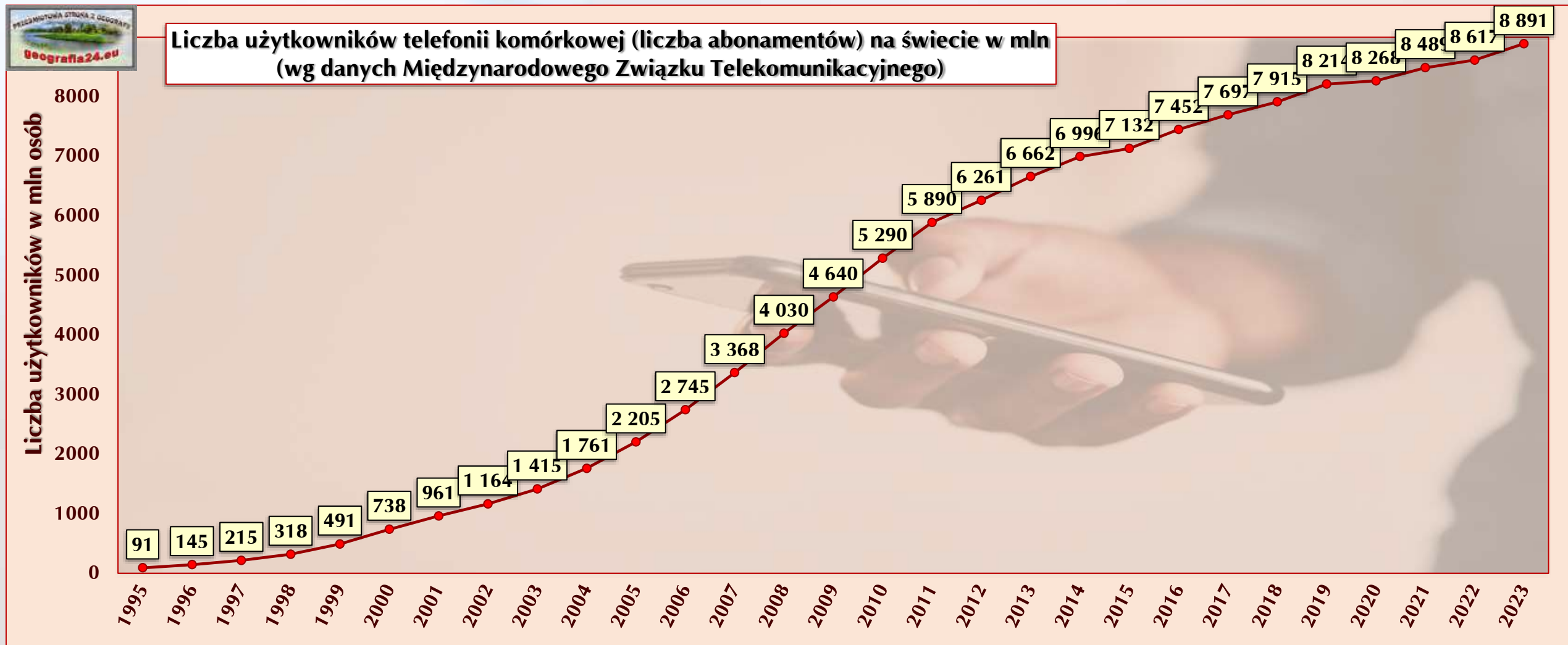
Telefonia komórkowa

- **Telefonia komórkowa** – rozwija się dynamicznie dzięki dużej mobilności (aparaty bez kabla) oraz ze względu na różnorodność przesyłania informacji (np. rozmowa, SMS, obraz, Internet), a także liczne dodatki oferowane wraz z telefonami (np. radio, możliwość robienia zdjęć, kręcenia filmów).
- Gwałtowny wzrost użytkowników telefonów komórkowych obserwowany jest w krajach rozwijających się (Chiny, Indie – kupuje się tam obecnie co 3 telefon na świecie).
- W liczbie użytkowników dominują mieszkańcy:
 - Chin i krajów Azji Południowo-Wschodniej,
 - krajów Unii Europejskiej,
 - USA, Kanady i Australii,
 - Japonii i Korei Południowej.
- W Europie Środkowo-Wschodniej telefonia komórkowa najszybciej rozwija się w Rosji oraz na Ukrainie (nienasycone, "młode" rynki).
 - Pod względem liczby aktywacji Polska plasuje się w czołówce krajów naszego regionu.

Telefonia komórkowa

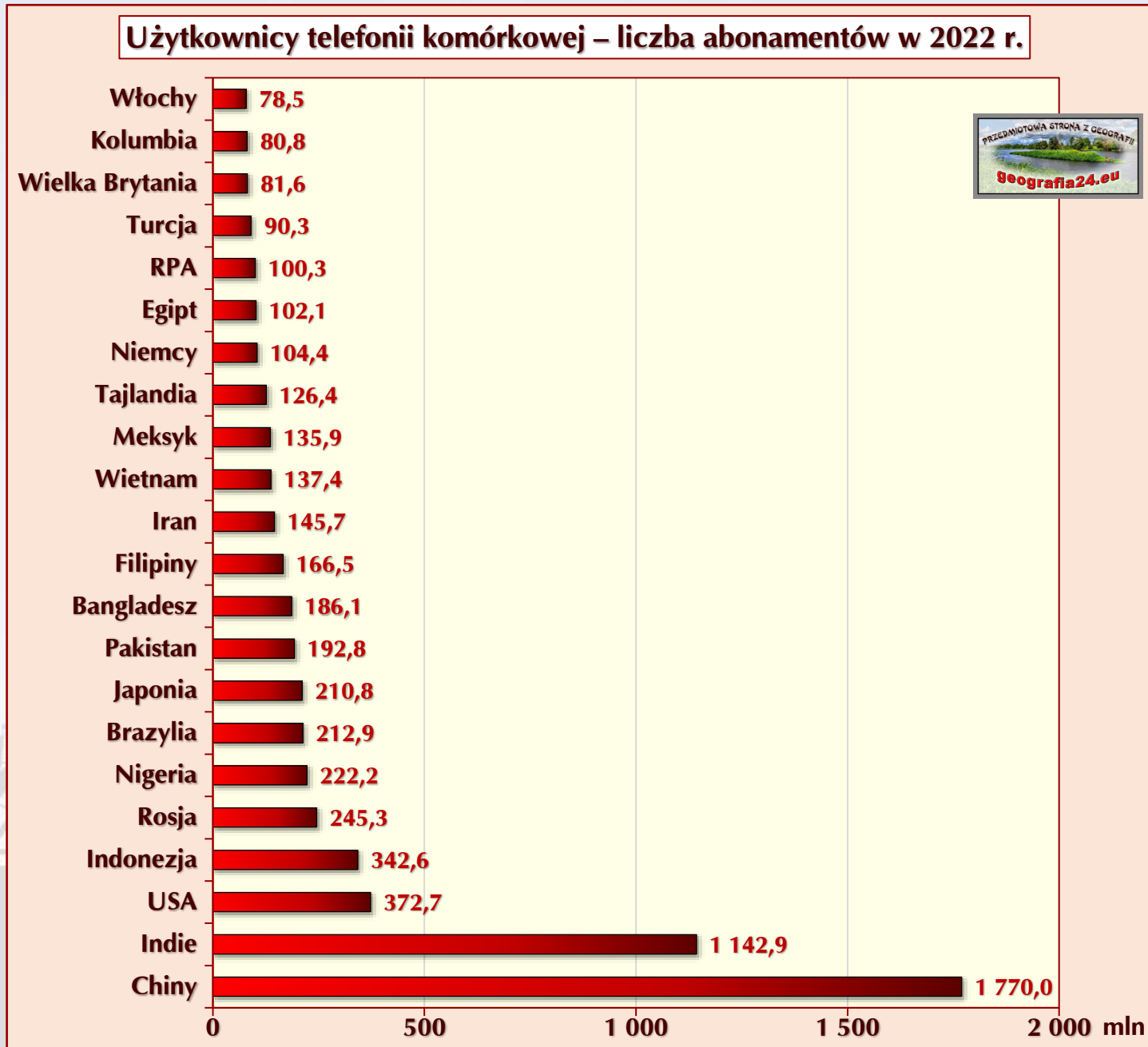
- W 2023 roku na świecie odnotowano około **8,9 mld użytkowników telefonii komórkowej** (faktyczna liczba jest jednak znacznie niższa – wynika to z faktu posiadania czasem kilku “numerów telefonicznych”).
- Dla porównania w 2000 roku było ich tylko nieco ponad 738 mln.
- Tym samym odsetek użytkowników w ciągu ostatnich 23 lat wzrósł ponad 12-krotnie.

Użytkownicy telefonii komórkowej

→ **Największa ilość użytkowników telefonii komórkowej wg liczby abonentów** występuje w państwach o największej liczbie ludności (Chiny, Indie, USA, Indonezja, Rosja, Nigeria).

→ Po latach wzrostu liczby użytkowników telefonii komórkowej w tych państwach, w najbliższej przyszłości liczba użytkowników telefonii komórkowej najprawdopodobniej zacznie się urealniać (wartość spadnie, co nie znaczy, że będzie gorzej).

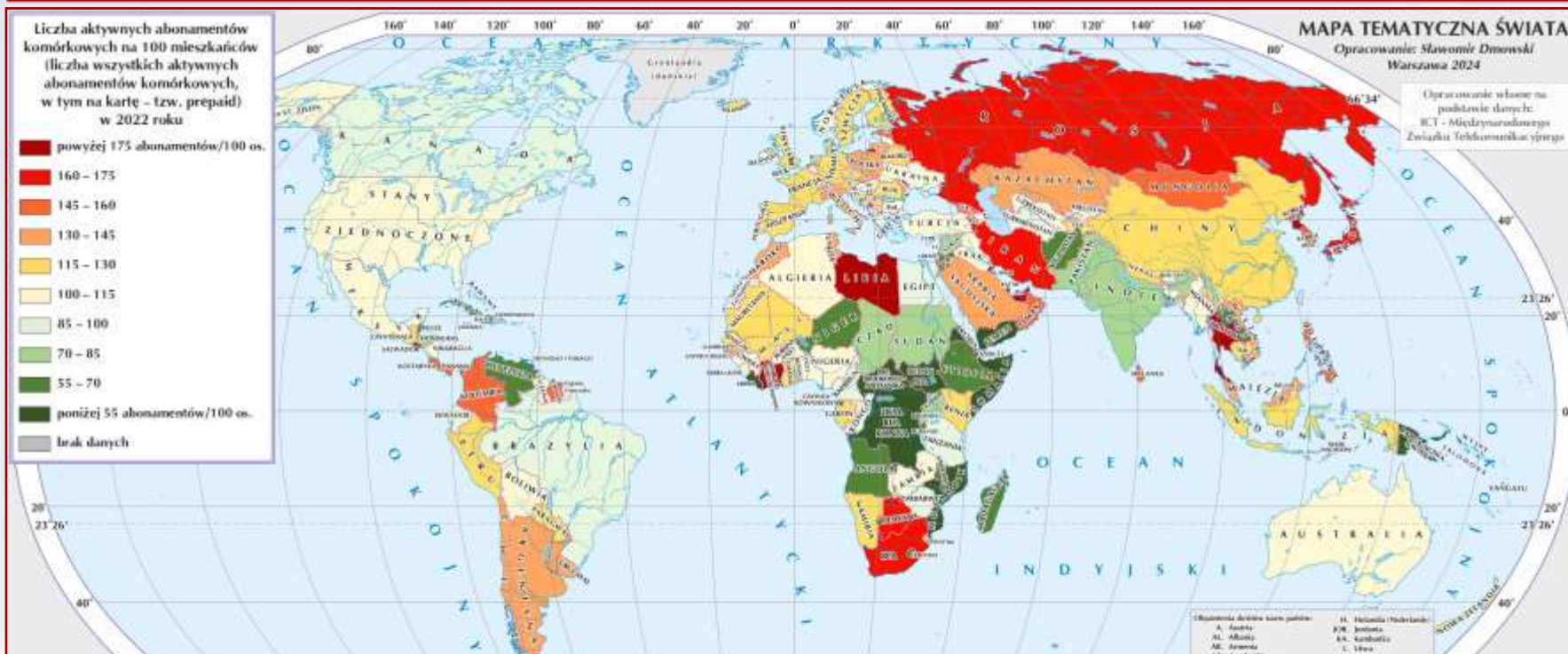

Użytkownicy telefonii komórkowej na 100 osób

- Liderami pod względem **abonentów telefonii komórkowej przypadającej na 100 osób** są:
 - **państwa średnio rozwinięte**, w których więcej użytkowników wybiera rozwiązania na kartę (prepaid) niż na abonament,
 - osoby takie nie są związane numerem (często kupują nową kartę z numerem);
 - **kraje wysoko rozwinięte**, w których częstym zjawiskiem jest posiadanie telefonu prywatnego i służbowego.

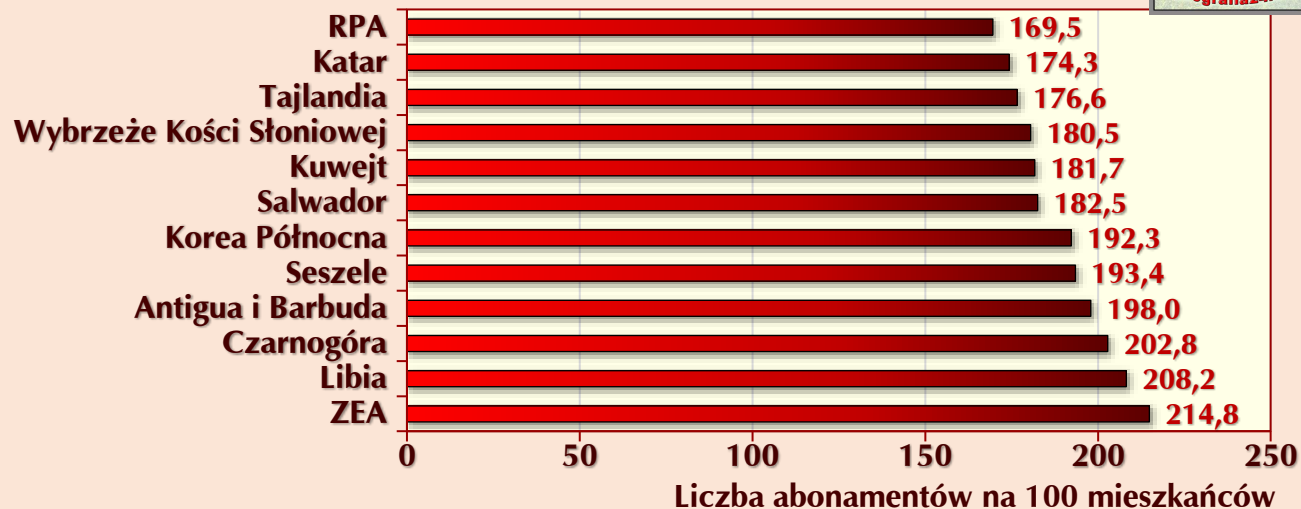

Użytkownicy telefonii komórkowej przypadający na 100 osób

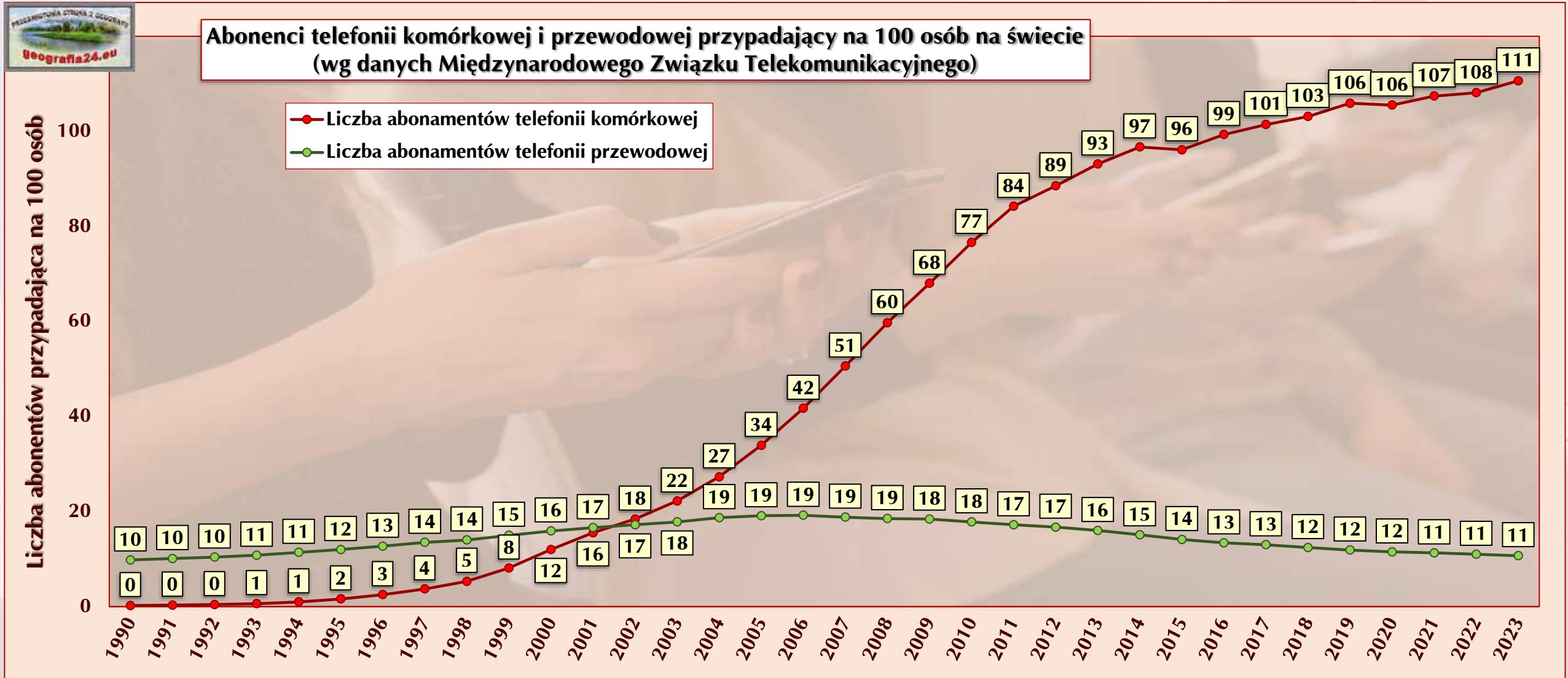
- ➔ **Największa ilość abonentów telefonii komórkowej przypadających na 100 mieszkańców występuje w:**
- ➔ niektórych krajach Zatoki Perskiej (ZEA, Kuwejt, Iran),
 - ➔ b. ZSRR (Rosja, Litwa, Estonia),
 - ➔ Azji Południowo-Wschodniej (Tajlandia, Singapur i Filipiny),
 - ➔ Afryki Południowej (Botswana i RPA),
 - ➔ krajach wyspiarskich (Seszele, Malediwy, Trinidad i Tobago, Mauritius),
 - ➔ innych, np.: Czarnogórze, Libii, Korei Północnej, Salvadorze.

Użytkownicy abonentów telefonii komórkowej w 2022

Telefonia przewodowa

- **Telefonia przewodowa** – powoli traci na znaczeniu na rzecz telefonii komórkowej (i internetowej).
- W XIX i XX wieku odgrywała ona dominującą rolę w technologii komunikacyjnej w zakresie kontaktów pomiędzy mieszkańcami Ziemi – od około 2007 roku obserwujemy spadek w liczbie abonentów telefonii przewodowej.

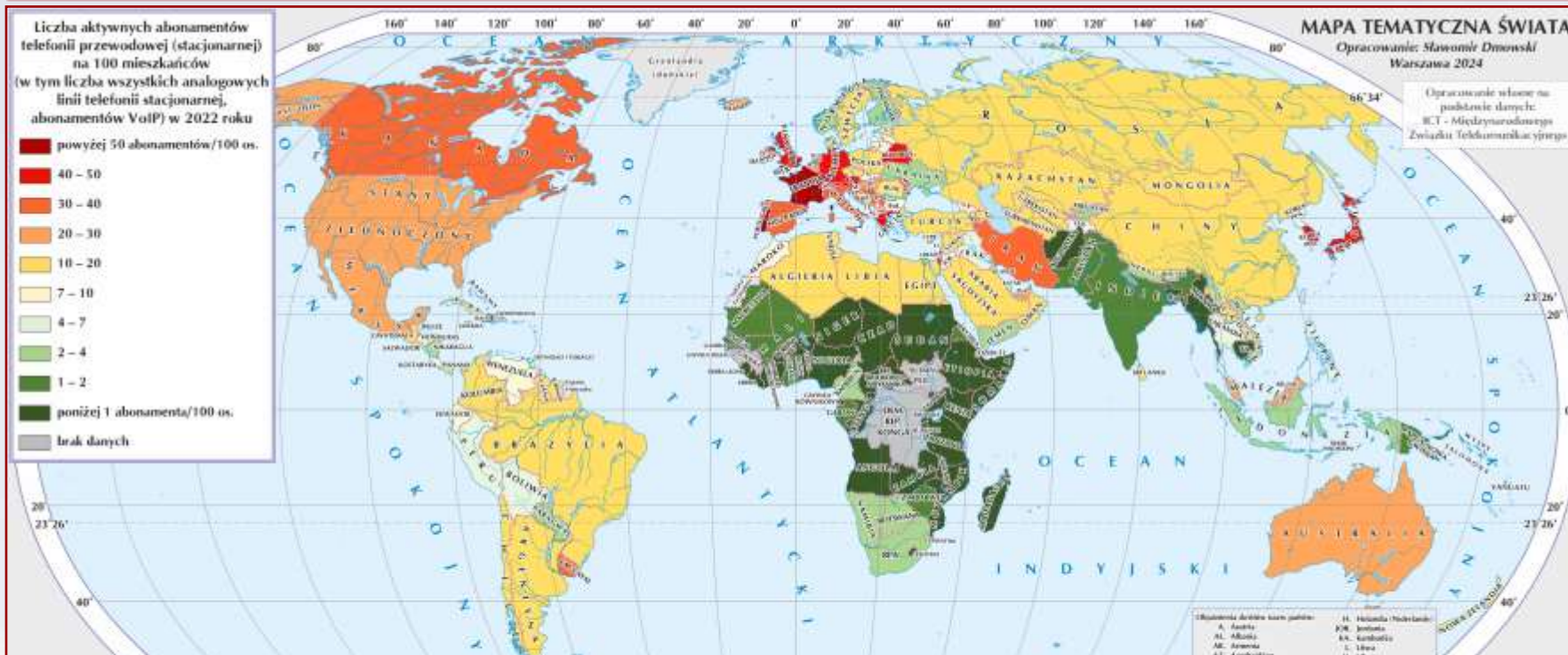

Telefonia przewodowa (stacjonarna)

- Obecnie telefonia stacjonarna szczególnie dobrze rozwinięta jest w krajach Europy Zachodniej i Południowej oraz Ameryce Północnej – ponad 20 aparatów telefonicznych na 100 osób.
- Naj słabiej w krajach afrykańskich – kilka aparatów na 100 mieszkańców (poniżej 5. aparatów telefonicznych na 100 osób).

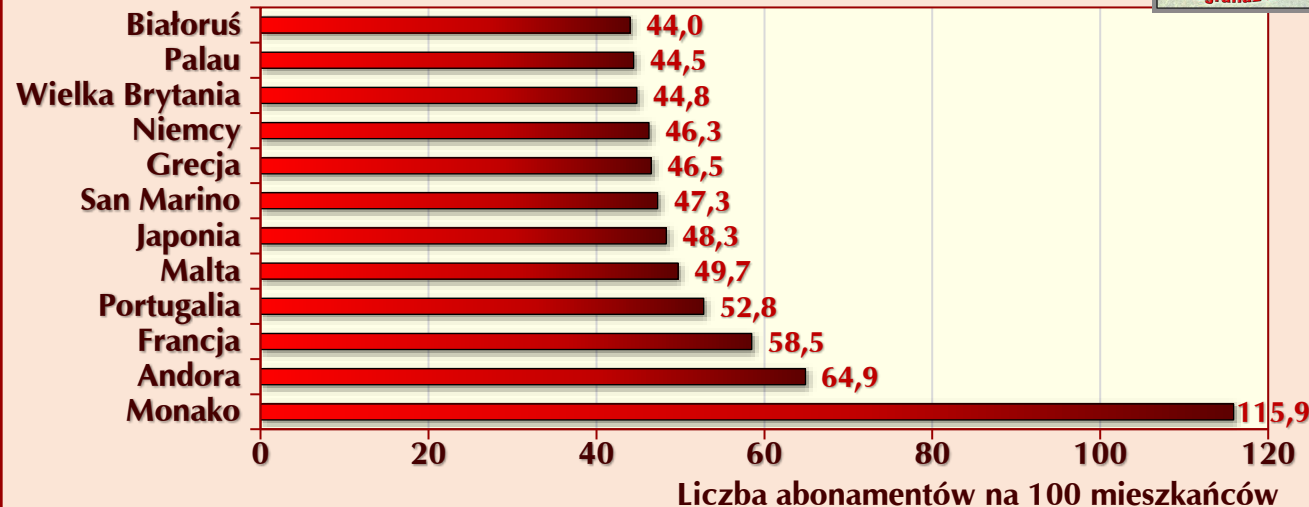
Użytkownicy telefonii przewodowej (stacjonarnej)

➔ Największa ilość abonentów telefonii przewodowej przypadających na 100 mieszkańców występuje w:

- ➔ krajach Europy Zachodniej i Południowej (Monako, Andora, Francja, Portugalia, Malta i in.)
- ➔ Białorusi,
- ➔ Japonii i Korei Południowej.
- ➔ Najmniejsza ilość w krajach:
 - ➔ Afryki (Czad, Nigeria, Benin),
 - ➔ Azji Południowej (Afganistan, Mjanma, Bangladesz).

Użytkownicy abonentów telefonii stacjonarnej w 2022 r.

Telefonia satelitarna

- **Telefonia satelitarna** – umożliwia bezpośrednią łączność pomiędzy telefonem a satelitą, realizowaną za pośrednictwem drogi radiowej (jednak jej znacznie ze względu na wysokie koszty jest stosunkowo niewielkie).
- Od lat 80. XX wieku jest to często jedyna możliwość nawiązywania połączeń dla osób znajdujących się poza zasięgiem sieci komórkowej lub przewodowej, gdzie na terenach o szczególnie słabym zaludnieniu oraz trudnych warunkach środowiskowych ona (infrastruktura) nie powstała.
- Z taką sytuacją mamy do czynienia wysoko w górach, na pustyni lub oceanach.

Radiofonia i telewizja

- **Radiofonia i telewizja** – są wciąż popularnym systemem przekazywania informacji, ich zaletą jest:
 - atrakcyjna forma przekazu:
 - kanały tematyczne,
 - kanały HD i 4K UHD (w 2021 r. wyemitowana została w Chinach przez CCTV pierwsza emisja programu w 8K UHD),
 - relacjonowanie informacji na bieżąco,
 - nie wymagają posiadania bardziej zaawansowanych umiejętności – jak np. w przypadku obsługi komputera, Internetu – co często stanowi barierę technologiczną.

2. Prasa

Prasa

- **Prasa** – ogólne określenie gazet oraz czasopism.
- Najstarszy środek masowego przekazu, w którym informacje są podawane za pomocą drukowanego tekstu i obrazu.
- W Polsce i na świecie ostatnio mamy trend zaprzestawiania wydawania tradycyjnej, drukowanej prasy na rzecz publikacji w sieci Internet.

“Newsweek” – bardzo ceniony amerykański tygodnik, przestał się ukazywać od 1 stycznia 2013 r. na papierze (w USA). Od tego momentu dostępny jest już wyłącznie w wersji cyfrowej.

Polska edycja jeszcze jest ale jak długo – kiedy pójdzie w ślady odpowiednika zza oceanu - zobaczymy.

3. Poczta

Poczta

- **Poczta** – zajmuje się:
 - obrotem przesyłek,
 - wykonywaniem niektórych usług na rzecz telekomunikacji (np. sprzedaż kart telefonicznych, pobieranie opłat abonamentowych),
 - wykonywaniem usług bankowych (np. przekazy pieniężne).
- W ostatnim dziesięcioleciu udział przesyłek drogą poczty tradycyjnej spada na rzecz silnej konkurencji m.in. ze strony poczty elektronicznej i wiadomości tekstowych przesyłanych poprzez telefony komórkowe.
- Gęstość sieci urzędów pocztowych pokrywa się, generalnie biorąc, ze stopniem zaludnienia i gęstością infrastruktury transportowej.
- Za mierniki gęstości przyjmuje się wielkość powierzchni przypadającej na jeden urząd pocztowy lub liczbę osób, którą ma do obsłużenia jedna placówka pocztowa.
- Największą przestrzenną koncentracją placówek pocztowych charakteryzują się Niemcy i Wielka Brytania, a najmniejszą kraje słabo zaludnione oraz gospodarczo i kulturowo opóźnione.

KONIEC

Materiały pomocnicze do nauki
Opracowane w celach edukacyjnych (niekomercyjnych)

Opracowanie i redakcja: *Sławomir Dmowski*
Kontakt: *kontakt@geografia24.eu*

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE
- KOPIOWANIE ZABRONIONE -